

Role play

Pokročilé metody ve speciální pedagogice

Aktivita hraní rolí je považována za specifickou formu didaktické hry a je úzce spojena s dramatickou výchovou. Aktivita vychází z metody komunikativní (přímé). Zařazením aktivity do výuky získají žáci nové vědomosti a zároveň si osvojí důležité dovednosti, např. organizační a komunikační, a v neposlední řadě také rozvíjejí strategie pro život. Žák si nacvičuje praktické použití vědomostí, dovedností a postojů. Hraní rolí umožňuje žákům v bezpečném prostředí školní výuky napodobovat skutečný život, řešit problémy a osvojovat si tak strategie využitelné pro život. Velkou výhodou je to, že žák řeší situaci v určité roli, nemusí vystupovat tedy sám za sebe.

Role play

Zařazení aktivity hraní rolí do výuky vede žáka:

- k rozvoji komunikačních a organizačních dovedností;
- k rozvoji tvořivosti a schopnosti vcítit se do druhého;
- k pružné reakci na názory a postoje ostatních;
- k získávání nových poznatků, principů, jevů a souvislostí mezi nimi;
- k pochopení a řešení problémů;
- k prozkoumání situace z různých úhlů pohledu;
- k využívání sebekontroly, k vyhledávání a opravě chyb.

Role play

- Při zařazení aktivity hraní rolí do výuky je nutné dbát na dodržení několika základních podmínek:
- Žáci musí vystupovat a jednat za postavu určenou rolí, nikoli sami za sebe.
- Učitel musí u žáků navodit pocit, že jsou v reálném prostředí.
- Žáci musí získat jasné zadání a informace o své roli a prostředí, v němž se aktivita odehrává (kdo jsou, co si myslí, jak se cítí atd.).
- Žáci by měli mít dostatečný čas na seznámení se s rolí a na zamyšlení nad zvolenou situací.
- Učitel a žáci, kteří hru sledují, si v jejím průběhu dělají poznámky k závěrečné diskusi. V praxi se osvědčilo, když učitel žáky motivuje konkrétními otázkami, na které hledají v průběhu aktivity odpověď.

Speciální vzdělávání – role play

- Aktivita vedoucí k začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – *Patřit do party*.
- Cílem této aktivity je vést žáky k uvědomění si významu toho být právoplatným členem party – třídy a být přijímán ostatními bez ohledu na své schopnosti či vzhled. Aktivita může být zařazena do výuky při začleňování žáka s handicapem do vrstevnické skupiny. Aktivita *Patřit do party* vychází z potřeby každého z nás být svým okolím přijímán. Týká se to samozřejmě i žáků se zdravotním postižením. Chtějí patřit do kolektivu vrstevníků, být ve třídě přijímáni a začleněni.

Speciální vzdělávání – role play

- V průběhu realizace aktivity učitel žáky seznámí se slovy „začlenit“ a „vyčlenit“. Následně s žáky diskutuje o tom, co pojmy znamenají. Zaznamená vše, co žáky napadlo, aby se k průběhu diskuze mohl opakovaně vracet. Další fází aktivity je přehrávání situací na téma začleňování. Učitel rozdělí ve třídě role herečkám, hercům a publiku. Motivuje žáky, aby hráli situace, kdy můžeme něco pozitivního dělat pro své spolužáky, kdy zapojíme jeden druhého.
- Příklady situací pro hraní rolí ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími aktivitami:
- Hraješ hru se spolužákem. Během hry k tobě přijde jiné dítě. Co můžeš udělat?
- Mluvíš o novém filmu – jiné dítě k tobě přistoupí, když mluvíš. Co můžeš říct?
- Přicházíš pozdě do skupiny. Ostatní ztichnou, když přijdeš. Jak se můžeš zachovat?